

KONGELIG RESOLUSJON

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Statsråd: Jan Tore Sanner

Ref nr.:

Saksnr.: 2014007756

Dato: 10.03.2017

Sammenslåing av ni fylkesmannsembeter i fire sammenslåinger fra 1. januar 2019

1. Fylkesmannens fremtidige struktur

En utredning av hva som er hensiktsmessig fremtidig struktur for fylkesmannsembetene ble ferdigstilt i 2016. Utredningen viser at endret kommunestruktur, ny inndeling av folkevalgt regionalt nivå og endret struktur for andre regionale statsetater som fylkesmannen samarbeider tett med, ikke minst politiet og beredskapsstatene, gir endrede forutsetninger for fylkesmannens samhandling og kontakt med viktige målgrupper. Dette aktualiserer ny struktur for fylkesmannen. Ny struktur må legge til rette for at fylkesmannens roller og funksjoner som iverksetter av regjeringens politikk kan ivaretas på best mulig måte. Framtidig inndeling må styrke embetenes muligheter for å fylle rollene som bindeledd mellom stat og kommune, tverrsektoriell samordner og rettssikkerhetsinstans overfor innbyggerne.

Det er bred støtte til en regionmodell med 10-12 embeter som forener de viktigste hensynene som en inndeling av fylkesmannen skal ivareta. Regionmodellen legger strukturelle forutsetninger for styrket samordning og samvirke i regional stat, og den gir grunnlag for styrking og utvikling av fylkesmannens fagkompetanse, uten at avstandsulempene blir dominerende og uhåndterlige. Strukturen vil være robust for endringer i kommunestrukturen i et langsiktig perspektiv. En inndeling av fylkesmannen i 11 embeter gir sammenfallende struktur med de folkevalgte regionene. En slik inndeling vil fortsatt innebære variasjoner i embetenes innbygger- og kommunegrunnlag og geografiske størrelser. Embetene i Agder er allerede slått sammen. Embetene i Trøndelag slås sammen fra 1. januar 2018. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilrår nå fire nye sammenslåinger. De øvrige embetene opprettholdes som i dag. For de tre nordligste embetene kan det bli aktuelt med strukturendringer når resultatet av utredningen av regionstruktur i Nord- Norge foreligger.

2. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Hordaland og fylkesmannsembetet i Sogn og Fjordane

Det er gode faglige grunner for å slå sammen fylkesmannsembetene i Sogn og Fjordane og Hordaland innenfor rammene av regionmodellen. Et sterkt kulturelt og identitetsmessig fellesskap mellom disse fylkene gjør en slik løsning naturlig. Et felles embete vil gi et større fagmiljø, økt virksomhetsvolum og rasjonell bruk av spesialiserte ressurser. Dette vil ha gunstig effekt på rettssikkerhetsfunksjonen. Et felles embete mellom Hordaland og Sogn og Fjordane vil med 10,5 % av Norges areal bli et middels stort embete med 12,1 % av landets innbyggere. Embetet vil ha ansvar for 46 kommuner med basis i de gjensidige frivillige vedtakene. De store avstandene kombinert med antall kommuner, befolkningstyngdepunktet i Bergen og hensynet til regional balanse i fordelingen av statlige arbeidsplasser taler for delt lokalisering av det sammenslåtte embetet. Departementet vil bestemme lokalisering på et senere tidspunkt. Det tas sikte på at antall ansatte i Sogn og Fjordane videreføres. Fylkesmannen og det folkevalgte regionale nivået får lik inndeling på Vestlandet. Inndelingen vil også harmonere med politidistriktet, med unntak av kommuner i Sunnhordaland.

3. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Oslo og Akershus, fylkesmannsembetet i Østfold og fylkesmannsembetet i Buskerud

Et sammenslått embete av Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud vil utgjøre et stort embete, hvor deler av embetet vil inngå i en integrert bo- og arbeidsmarkedsregion. Embetet vil ha gode forutsetninger for å bygge opp sterke og spesialiserte kompetansemiljøer på alle fylkesmannens fagområder, og gi nye forutsetninger for oppgaveløsning og effektivisering. Et felles embete mellom Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud vil arealmessig bli et middels stort embete med 7,6 prosent av Norges areal. Embetet vil få et innbyggertall på over 1,8 millioner og over en tredjedel av befolkningen. På grunn av den sterke befolkningskonsentrasjonen i hovedstadsområdet, vil et embete som omfatter dette uansett inndeling bli vesentlig større enn øvrige embeter. Embetet vil få et betydelig saksvolum på alle fagfelt, noe som vil stille særlige krav til høy kapasitet. Dette er utfordringer som kan møtes gjennom hensiktsmessig organisering og tilstrekkelige ressurser. Embetet vil ha ansvar for 57 kommuner med basis i de gjensidige frivillige vedtakene. Det store antallet kommuner og den store utstrekningen på regionen gjør det nødvendig med delt lokalisering. For å ivareta nærhetshensynet til innbyggere og kommuner og hensynet til regional balanse i fordelingen av statlige arbeidsplasser, vurderes tre lokaliseringer, i hhv. Oslo, Moss og Drammen. Departementet vil bestemme lokalisering på et senere tidspunkt. Det tas sikte på at Drammen og Moss skal ha minst like mange ansatte som i dag. Et felles embete mellom Oslo og Akershus, Østfold og Buskerud vil gi sammenfallende struktur med den nye regionen, pluss Oslo for fylkesmannens del. Embetet vil romme deler av tre politidistrikter.

Samhandlingen mellom fylkesmannen og politi- og beredskapsstatene kan koordineres særskilt, slik at tidskritisk samordningsbehov i en gitt krisesituasjon kan ivaretas på en effektiv måte.

4. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Oppland og fylkesmannsembetet i Hedmark

De to innlandsfylkene har mye til felles med hensyn til identitet, kultur, næringsveier og en felles historie. Mjøsa binder de sentrale delene av de to fylkene sammen. De befolkningsrike kommunene befinner seg i hovedsak i dette området, mens kommunestrukturen ellers er preget av relativt mange og små kommuner. En sammenslåing av fylkesmannsembetene i Oppland og Hedmark vil gi mange positive gevinster i form av styrking av fagmiljøer og redusert sårbarhet. Kommunereformen har ikke resultert i frivillige endringer og kommunetallet ligger i dag an til å bli 48. Kommunedialogen vil bli mer krevende i et sammenslått embete. En sammenslåing vil likevel sikre at embetet er hensiktsmessig dimensjonert for et lavere kommunetall på sikt. Embetet vil bli landets største i utstrekning med over 16 prosent av Norges areal. Befolkningsmessig vil en sammenslåing gi et mellomstort embete med 7,5 prosent av Norges innbyggere. Korte reiseveier og gode kommunikasjonsforhold mellom nåværende lokaliseringer gjør det mulig med én lokalisering. Departementet vil bestemme lokalisering på et senere tidspunkt. Fylkesmannen og det folkevalgte regionale nivået får lik inndeling. Et felles embete for Hedmark og Oppland vil samsvare med politidistriktsinndelingen. Det vil også innebære en bedre tilpasning til andre regionale statsetater, hvorav flere har Oppland og Hedmark som regional inndeling.

5. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Telemark og fylkesmannsembetet i Vestfold

Det er tette relasjoner på tvers av fylkene, ikke bare mellom byene langs kysten, men også i indre deler av regionen. De to embetene har sammen med Buskerud utviklet et betydelig faglig samarbeid seg imellom i form av regionale nettverk og prosjekter. En sammenslåing av embetene i Telemark og Vestfold gjør at fylkesmannsstrukturen ikke går på tvers av ny fylkesstruktur. En slik sammenslåing vil gi gode betingelser for å ivareta kommunedialogen og fylkesmannens kommunerettede oppgaver. Det sammenslåtte embetet vil arealmessig bli et av de minste embetene med 5,4 prosent av Norges areal, og med 8 prosent av landets innbyggere. Embetet vil ha ansvar for 23 kommuner. Videre vil en sammenslutning av disse to embetene legge til rette for å bygge opp sterke og spesialiserte kompetansemiljøer hos fylkesmannen. Dette vil også ha gunstig effekt på rettssikkerhetsfunksjonen. Korte reiseveier og gode kommunikasjonsforhold gjør det mulig med én lokalisering for et felles embete for Telemark og Vestfold. Departementet vil bestemme lokalisering på et senere tidspunkt. Embetet vil få sammenfallende struktur med det regionale

folkevalgte nivået. Et sammenslått embete for Telemark og Vestfold vil innebære noe koordineringsbehov med embetet i Oslo-regionen i samhandlingen med politiet, beredskapsetater og øvrige regionale statsetater.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

t i l r å r

1. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Hordaland og fylkesmannsembetet i Sogn og Fjordane fra 1. januar 2019.
2. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Oslo og Akershus, fylkesmannsembetet i Østfold og fylkesmannsembetet i Buskerud fra 1. januar 2019.
3. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Oppland og fylkesmannsembetet i Hedmark fra 1. januar 2019.
4. Sammenslåing av fylkesmannsembetet i Telemark og fylkesmannsembetet i Vestfold fra 1. januar 2019.